

stav pa je teško pretpostaviti da će ona o tom razdoblju i o tim prilikama objektivno pisati. Međutim, priznati treba da je pokušala nadići sebe samu.

Svakako, o kardinalu Stepincu napisala je priču koja je vrlo ljudska, da pače u mnogome nadilazi ljudsko, jer je iz lika Stepinca zračilo nešto što ne nalazimo u običnih ljudi.

Knjigu ćete čitati s velikim zanimanjem. Zapravo, to je vrlo zanimljiva biografija čovjeka koji još uvijek privlači našu pozornost.

Adalbert Rebić

VINKO NIKOLIĆ (priredio), *STEPINAC MU JE IME. Zbornik uspomena, svjedočanstava i dokumenata*. Knjiga prva. Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1991, 459 stranica.

Knjiga *Stepinac mu je ime* zbirka je izvrsnih napisa o kardinalu Stepincu koje je sabrao poznati književnik, pjesnik Vinko Nikolić. Podijeljena je na tri dijela: I. Autoportret Alojzija Stepinca; II. Drama jednoga života i III. Prežalosni portret. Vinko Nikolić je knjizi napisao predgovor u kojem je istakao neke povijesne značajke Stepinčeva lika i života. Knjiga je ilustrirana s više slika, fotografija i dokumenata.

U *Predgovoru* Nikolić ističe moralnu cjelovitost kardinala Stepinca i njegovo povijesno značenje za hrvatski narod. Stepinac je pravedan osuđen kao što su mnogi pravedni osuđeni kroz povijest radi nekih političkih ciljeva. Hrvatski je narod odmah shvatio da se radi o nepravednu sudskom postupku, na kojem se čula samo namještena tužba a ni jedan glas obrane. Međutim, dostatna obrana su bili lik i djelo kardinala Stepinca.

U *prvom* dijelu (str. 33–74) su objavljeni neki dokumenti koji ocrtavaju duhovni integralni lik kardinala Stepinca. Neki su od njih po prvi puta pristupačni našoj domaćoj čitalačkoj javnosti. Najprije čitamo govor nadbiskupa Alojzija Stepinca pred »Vrhovnim sudom NR Hrvatske« u Zagrebu 3. i 8. listopada 1946. godine. Zatim tu čitamo i dva pozdravna govora, jedan pred knezom Pavlom Karađorđevićem a drugi pred poglavnikom Antom Pavelićem. Oba su pozdrava iskaz integralne osobe koja ne podilazi vlasti nego je prizna ali i upozorava da se pokorava volji Božjoj izraženoj u općem redu prirode i u savjestima ljudi. Tu čitamo i druge vrlo vrijedne dokumente, kao Okružnicu svećenstvu zagrebačke nadbiskupije, Propovijed pred katedralom u Zagrebu, neke predstave u obranu progonjenih, protest saveznicima zbog bombardiranja Zagreba, Stepinčev odgovor na poziv okružnoga suda u Osijeku i Tri oporuke nadbiskupa Alojzija Stepinca.

U *drugom* dijelu (75–164) Nikolić je sabrao nekoliko osobnih svjedočanstava o Stepincu. Hijacint Eterović piše o životnom putu Alojzija Stepinca a Stjepan Sakač o njegovoj majci Barbari i o njegovu svećeničkom zvanju. Nekoliko pisaca (Juraj Krnjević, Ivan Ev. Šarić, Stjepan Ratković, Dominik Mandić, Ivan Meštrović, Ivo Vukina, Gašpar Malvić i Enver Mehmedagić) iznosi svoje utiske sa susreta s kardinalom Stepincem. To su vrijedna svjedočanstva: svi oni svjedoče o veličini duha i integralnosti moralnog lika kardinala Stepinca.

U *trećem* dijelu (165–454) prikazane su godine trpljenja, sve od sramnog sudskog postupka 1946. godine pa do Stepinčeve mučeničke smrti. U tom dijelu ima vrijednih doprinosa o Stepincu i o njegovu odnosu prema Srbima i Židovima, prema Slovencima... Vrijedna su i svjedočanstva koja su o Stepincu iznijeli veliki ljudi poslijeratnoga vremena Churchill, Toynbee, Claudel, Breier, Osservatore Romano, The New York Times i drugi.

Knjiga je dragocjena: sadrži izvanredno važne tekstove koji osvjetljaju lik kardinala Stepinca. Tekstove čitamo s lakoćom i s velikim zanimanjem, ta radi se o čovjeku koji nas sve fascinira sa svojim nastupom i svojim životom.

Adalbert Rebić

MARKO PRANJIĆ (priređio), *BIBLIJA U KATEHEZI*, Katehetski salezijanski centar, Zagreb, 1992, 139 stranica.

U ovom je djelu Marko Pranjic sabrao radove sa Zimske katehetske škole koja je bila posvećena temama Markova evanđelja.

Prvi je rad, »*Biblija u katezi*«, djelo Marka Pranjica (str. 7–21). U njem pisac istražuje povijest biblijske kateheze, njezine trenutačne tendencije, određuje joj dimenzije i dovodi je u suodnos s didaktikom, hermeneutikom i s drugim vrijednostima. Osobito se zadržava kod školske Biblije i dječje Biblije. U posljednjem dijelu raščlanjuje neke starozavjetne i novozavjetne teme.

U drugom članku, »*Evanđelje – Božje ili ljudsko djelo*« (str. 22–28), Alfred Schneider istražuje *Evanđelje* kao Božje i ljudsko djelo. Sva četiri evanđelja imaju tri svojstva: 1. To su istinita svjedočanstva. Pisci izričito tvrde da ne pričaju priče nego izvješćuju o stvarnim događajima. Kao takve ih je Crkva prihvatila i uvrstila u svoj Kanon, popis svetih knjiga koje su zauvijek mjerodavna norma vjere i života. 2. Evanđelja su svjedočanstva vjere, vjerskog razmišljanja, doživljaja srcem a ne mehaničkog ponavljanja. Zato su i kadra roditi život. Ta svjedočanstva izviru iz vjerske refleksije pa zato i potiču na nju. Sveto pismo želi da se o njemu razmišlja pojedinačno i u zajednici, da ga tumačimo i uvijek nanovo pod vodstvom Duha Svetoga otkrivamo, a ne tek mehanički ponavljamo. 3. Evanđelja su napokon otvorena svjedočanstva. Njihova istina sadrži više nego što riječi izričito kažu. Ovaj višak istine Svetoga pisma otkrivat će Crkva do kraja svijeta i nikada ga neće u potpunosti iscrpiti.

U trećem članku »*Uskrs kod Marka i ostalih sinoptika*« (str. 29–46) Marijan Vugdelija raščlanjuje biblijsku temu *uskrsnuća*. Evanđeoska izvješća o uskrsnuću su svjedočanstva vjere. Uskrsnuće je otajstvo. Opisi uskrsnuća u evanđeljima zapravo su tumačenja činjenice praznoga groba (tako Vugdelija!) i Isusovih ukazanja nakon smrti.

U četvrtom članku »*Prikaz Isusove muke u Markovu evanđelju*« (str. 47–55) Ivan Dugandžić raščlanjuje biblijski opis Isusove muke i smrti. U vrijeme kad Marko piše evanđelje ne postavlja se više problem Isusove muke i smrti. One su već u predmarkovskom izvješću protumačene kao od Boga predviđeno djelo spasenja. Marku se postavljalo pitanje kako to pomiriti s Isusovim životom, kako povezati njegovu mesijansku svijest i moćno djelovanje s nemoći